

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti

«Təsdiq edirəm»
Tədrisin təşkili və təlim
texnologiyaları üzrə prorektor v.i.e:

dos.Zaur Məmmədov
“10” 02 2025-ci il

Fənn sillabusu

Fakültə: Təbiyyat

Kafedra: “Biologiya və ekologiya”

İxtisas: 050504 – Ekologiya

I. Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: S/F. Ekoloji menecment

Fənnin kodu: AMTMET-B01

Fənn programı: Program “Biologiya və ekologiya” kafedrasının 27.12.2024-cü il tarixli (Protokol №01) iclasında müzakirə olunub məqsədə uyğun hesab edilmişdir.

Tədris ili: II (2024-2025), Semestr: IV

Tədris üçün cəmi: 120 saat: Auditoriya saatı: 45 (30 saat mühazirə, 15 saat seminar)

Tədris forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 5 kredit

II. Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmi dərəcəsi və elmi adı: Günay Məmmədova Qulu qızı., müəllim.

Məsləhət günləri və saatı: IV gün, saat 16⁰⁰; V gün, saat 16⁰⁰

E-mail ünvanı: gunu.mamedova.91@mail.ru

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş., H.Z.Tağıyev

III. Təsviyyə olunan dərslik, dərs vəsaiti və metodik vəsaitlər:

1. Zəruri ədəbiyyatlar:

1. Goyçaylı Ş.Y, İsmayılov T. Təbiətdən istifadənin iqtisadi və ekoloji əsasları. Dərs vəsaiti.

Bakı: Şirffannaş, 2006. 176 s.

2. Natig H.Paşa. g-m.e.n., dos. Ətraf mühitin idarə olunması (ekoloji menecment) mühazirə konseptləri. Bakı, 2024. 75 s. pashanatiq@aztu.edu.az

3. Tərbiz Nəsib oğlu Quliyev. Dərs vəsaiti. Ekoloji menecment. Bakı: "QİNAR-qAP", 2006. 454 s.

2. Əlavə təsviyyə olunan ədəbiyyatlar:

1. Binnətova Rəna Məhəmməd qızı. Ekoloji ekspertiza və ekoloji audit fənnindən mühazirələr. Sumqayıt, 2020, 34 s.

2. Natig H.Paşa. g-m.e.n., dos. Ekoloji marketing və menecment mühazirə konseptləri. Bakı, 2021. 159 s. pashanatiq@aztu.edu.az

3. https://www.zygon.az/az/standards.php?standard_id=15

IV. Fənnin təsviri və məqsədi:

Ekoloji menecment kursu “Ekologiya” istiqaməti üzrə mütəxəssislərin hazırlanmasında tədris olunan fənlərdən biridir. Ekoloji menecment istehsalın təşkilini və idarəedilməsini, istehsalın və ticarətin idarəedilməsini, gəlirlərin artırılmasını və istehsalın səviyyəsinin yüksəldilməsi məqsədi ilə işlənib hazırlanmış idarəetmənin forma, üsul və metodlarını öyrənir. Ekoloji menecment menecmentin xüsusi növü olaraq ətraf mühitin qorunması və davamlı inkişaf konsepsiyasına əsaslanan idarəetmənin əsas prinsipləri və qanuna uyğunluqlarını öyrənir. Ekoloji menecmentin predmeti ətraf mühitin və mütəsir istehsalın idarə edilməsi prosesi olub, onun əzifəsi ətraf mühitin həyat qabiliyyətini və təbii resursların davamlı istifadəsini tömin etməkdən ibarətdir.

Kursun tədrisində əsas məqsəd təbii ehtiyatların iqtisadi və ya qeyri-iqtisadi qiymətləndirilməsi, təbiətdən qeyri-səmərəli istifadə nəticəsində hər bir ölkə iqtisadiyyatına dəyən iqtisadi və qeyri-iqtisadi ziyanın təyin edilməsi, ətraf mühit və təbii ehtiyatlardan istifadənin daha səmərəli variantlarının seçilməsi və təbiəti mühafizə xərclərinin mütləq və nisbi səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi, təbiəti mühafizə fəaliyyətinin və ətraf mühitin mühafizəsinin maddi stimullaşdırılmasının idarə edilməsinin iqtisadi üsullarının öyrənilməsidir

IV.Perekvizitlər: Öncədən perekvizit fənlər nəzədə tutulmamışdır.

V.Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda digər ekoloji fənlərin tədris olunması əhəmiyyətlidir.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi:

Ekoloji menecment kursu “Ekologiya” istiqaməti üzrə mütəxəssislərin hazırlanmasında tədris olunan fənlərdən biridir. Ekoloji menecment istehsalın təşkilini və idarəedilməsini, istehsalın və ticarətin idarəedilməsini, gəlirlərin artırılmasını və istehsalın səviyyəsinin yüksəldilməsi məqsədi ilə işlənib hazırlanmış idarəetmənin forma, üsul və metodlarını öyrənir. Ekoloji menecment menecmentin xüsusi növü olaraq ətraf mühitin qorunması və davamlı inkişaf konsepsiyasına əsaslanan idarəetmənin əsas prinsipləri və qanuna uyğunluqlarını öyrənir. Ekoloji menecmentin predmeti ətraf mühitin və müasir istehsalın idarə edilməsi prosesi olub, onun əzifəsi ətraf mühitin həyat qabiliyyətini və təbii resursların davamlı istifadəsini təmin etməkdən ibarətdir. Kursun tədrisində əsas məqsəd təbii ehtiyatların iqtisadi və ya qeyri-iqtisadi qiymətləndirilməsi, təbiətdən qeyri-səmərəli istifadə nəticəsində hər bir ölkə iqtisadiyyatına dəyən iqtisadi və qeyri-iqtisadi ziyanın təyin edilməsi, ətraf mühit və təbii ehtiyatlardan istifadənin daha səmərəli variantlarının seçilməsi və təbiəti mühafizə xərclərinin mütləq və nisbi səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi, təbiəti mühafizə fəaliyyətinin və ətraf mühitin mühafizəsinin maddi stimullaşdırılmasının idarə edilməsinin iqtisadi üsullarının öyrənilməsidir

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII.Qiymətləndirmə:Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 balı aşağıdakılardır: 20 bal seminar və laboratoriya dəslərində fəaliyyətinə, 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə. Əgər fənn üzrə həm seminar və həmdə laboratoriya varsa onda 10 bal seminara, 10 bal isə laboratoriyyaya görə verilir. İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzərə alınır.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

10 bal – tələbə keçilmiş materialı dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.

9 bal – tələbə keçilmiş materialı tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun məzmununu aça bilir.

8 bal – tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir.

7 bal – tələbə keçilmiş materialı yaxşı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir.

6 bal – tələbənin cavabı əsasən düzgündür.

5 bal – tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.

4 bal – tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhv'lərə yol verir.

3 bal – tələbənin mövzdən xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırmağı bacarmır.

1 – 2 bal – tələbənin mövzdən qismən xəbəri var.

0 bal – hazır deyil və suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semester ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında:

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərfə
1.	91-100	əla	A
2.	81-90	çox yaxşı	B
3.	71-80	yaxşı	C
4.	61-70	kafi	D
5.	51-60	qənaətbəxş	E
6.	0-50	qeyri-kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə universitetin daxili nizam – intizam qaydalarını pozduqda onun haqqında əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görüləcək.

X. Təqvim mövzu planı: Mühazirə 30 saat, seminar 15 saat. Cəmi 45 saat

1. Mühazirə məşğələsi.

Nº	Keçirilən mühazirə və seminar mövzuları	mühazirə	seminar
1	Mövzu: Ekoloji menecmentin təşkilinin nəzəri əsasları Plan: 1.1.Ekoloji menecment anlayışı, predmeti. 1.2.Ekoloji menecmentin məqsəd və vəzifələri. 1.3.Ekoloji sistem 1.4.Ekoloji menecmentin prinsipləri Mənbə: 1, 2, 3 və s.	2	
2	Mövzu: Mövzu: Torpaq-ekoloji menecment və torpaqdan istifadənin auditü Plan: 2.1.Torpaq-ekoloji menecment 2.2.Torpaqdan istifadənin auditü 2.3.Torpaqların bonitirovkası. 2.4.Torpaq kadastrı 2.5.Torpağın əsas kateqoriyaları 2.6.Kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaqlar 2.7.Şəhər torpaqlarının kadastro sisteminde ekoloji amillərin qiymətləndirilməsi 2.8.Torpaqların monitorinqi və qorunması Mənbə: 1, 2, 3 və s.	2	2
3	Mövzu: Təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatının ümumi nəzəri əsasları Plan: 3.1.Ekoloji-iqtisadi tələbatlar və mənafelər 3.2.Təbii ehtiyatlar üzərində mülliyyət hñquqları 3.3.Iqtisadi qanunların ekolojiləşdirilməsi və ekoloji-iqtisadi	2	

	qanuna uyğunluqların təhlili Mənbə: 1, 2, 3 və s.		
4	Mövzu: Təbiətdən istifadənin idarə edilməsi Plan: 4.1.Təbiətdən istifadənin dövlət idarə sistemi 4.2.Təbiətdən istifadənin strukturunu və vəzifələri 4.3.Ekoloji sferada sertifikatlaşdırma Mənbə: 1, 2, 3 və s.	2	2
5	Mövzu: Ətraf mühitə təsirin qiymətləndirilməsi və ekoloji ekspertiza Plan: 5.1.Ətraf mühitə təsirin qiymətləndirilməsi 5.2.Ətraf mühitə təsirin qiymətləndirilməsi 5.3.ƏMTQ-nin prinsipləri 5.4.Ekoloji ekspertizanın növləri və tipləri. 5.6.Dövlət ekspertizasının obyektləri 5.7.Ekoloji ekspertizanın obyekt və subyektləri 5.8.Ekoloji ekspertizanın prinsipləri 5.9.Dövlət ekoloji ekspertizasının məqsəd və vəzifələri 5.10.Dövlət ekoloji ekspertizasının obyektləri Mənbə: 1, 2, 3 və s.	2	
6	Mövzu: Təbiətdən istifadənin iqtisadi səmərəsi Plan: 6.1.Təbiəti mühafizə tədbirlərinin qiymətləndirilməsi 6.2.Ətraf mühitə çırklənmədən dəymmiş iqtisadi ziyanın hesablanması Mənbə: 1, 2, 3 və s.	2	2
7	Mövzu: Ekoloji menecmentin inkişaf mərhələləri, Ekoloji sertifikasiya və prinsipləri Plan: 7.1.Ekoloji menecmentin inkişaf mərhələləri 7.2.Ekoloji sertifikasiya. 7.3. Ekoloji menecmentin prinsipləri 7.4. Ekoloji menecmentin mərhələləri Mənbə: 1, 2, 3 və s.	2	
8	Mövzu: Ekoloji menecment və tullantıların idarəedilməsi Plan: 8.1.Istehsal və istehlak tullantıları haqqında ümumi anlayışlar 8.2.Tullantıların idarəedilməsi sistemi 8.3.Azərbaycanda tullantıların inventarlaşdırılması və utilizasiyası problemi 8.4.Tullantıların idarəedilməsində nəzarət və məsuliyyətlilik Mənbə: 1, 2, 3 və s.	2	2
9	Mövzu: Ətraf mühitin mühafizəsində dövlət və bazarın rolu Plan: 9.1.Ekoloji sahədə bazar haqqında müasir təsəvvürlər 9.2.Ekoloji tənzimləmə mexanizmi Mənbə: 1, 2, 3 və s.	2	
10	Mövzu: Ekoloji standartlar sistemi və ekoloji audit Plan: 10.1.Ekoloji standartlar sistemi 10.2.Ekoloji audit 10.3.Ekoloji auditin formaları 10.4.Ekoloji auditin əsas məqsədi 10.5.Ekoauditin etik prinsipləri	2	2

	10.6.Ekoloji auditin prosedurları Mənbə: 1, 2, 3 və s.		
11	Mövzu: Ekoloji sığortanın inkişaf tarixi və funksiyaları Plan: 11.1.Ekoloji sığortanın inkişaf tarixi. 11.2.Ekoloji sığortanın əsasları 11.3.Ekoloji sığortanın iqtisadi mahiyyəti və funksiyaları 11.4.Obyektlərin klassifikasiyası və ekoloji sığorta zamanı tarif siyasetinin xüsusiyyətləri. Mənbə: 1, 2, 3 və s.	2	
12	Mövzu: Təbiətdən səmərəli istifadənin iqtisadi mexanizmləri Plan: 12.1.Təbiətdən səmərəli istifadənin iqtisadi stimulasiya vasitələri 12.2.Təbiətdən istifadəyə görə ödəmələrin ekoloji-iqtisadi məzmunu və formaları 12.3.Ətraf mühiti çirkəndirməyə görə ödəmələr Mənbə: 1, 2, 3 və s.	2	2
13	Mövzu: Təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi Plan: 13.1.Təbii ehtiyatların iqtisadi qiymətləndirilməsinin zəruriliyi və əhəmiyyəti 13.2.Təbii sərvətlərin və xidmətlərin iqtisadi qiymətləndirilməsinə yanaşmalar 13.3.Təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsinin ənənəvi metodları (Üsulları) 13.4.Təbii sərvətlərin qiymətləndirilməsinin dələyi üsulları 13.5.Tətbiq edilən üsulların səmərəlilik dərəcəsinin müəyyən edilməsi Mənbə: 1, 2, 3 və s.	2	
14	Mövzu: Təbiətdən istifadənin ekoloji-iqtisadi təhlili, proqnozlaşdırılması və planlaşdırılması Plan: 14.1.Ekoloji-iqtisadi göstəricilər və normativlər sistemi 14.2.Ekoloji-iqtisadi təhlil: məzmunu, məqsədi və vəzifələri 14.3.Təbiətdən istifadənin proqnozlaşdırılması və planlaşdırılması Mənbə: 1, 2, 3 və s.	2	2
15	Mövzu: Ekobioetikanın əsasları Plan: 15.1.Ekoloji etikanın tarixi. 15.2.Bioetikanın prinsipləri 15.3.Ekobioetikanın “ətraf mühitin, biosferin və biomüxtəlifliyin qorunması” prinsipi 15.4.Təbiətlə münasibətin etik prinsipləri və davranış qaydaları Mənbə: 1, 2, 3 və s.	2	1
	Yekun: 45 saat	30	15

XI. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar:

Kursu tədris etdikdən sonra tələbələr Ekoloji menecment ərtəf mühitin qorunmasından, davamlı inkişaf konsepsiyasına əsaslanan idarəetmənin əsas prinsiplərindən və

qanuna uyğunluqlarından bəhs edir. Ekoloji menecmentin əsas vəzifələri ekoloji təhlükəsiz istehsal proseslərinin təşkilindən, istehsal proseslərinin ekoloji uyğunluğundan, istehsal prosesində ətraf mühitə neqativ antropogen təsir haqqında xəbərdarlıq edilməsindən, ətraf mühitə minimal ziyanla maksimum nəticə əldə edilməsindən, cəmiyyətin nəzərində müəssisənin "yaşıl" imicinin formalasdırılmasından, az tullantılı texnologiyaların yaradılması və tətbiqindən və təbiətqoruyucu tədbirlərin stimullaşdırılması məsələləri barəsində elmi-nəzəri və praktiki məlumatlara yiyələnməlidirlər.

XII. Fənn üzrə təlim nəticələri:

Kursu tədris etdikdən sonra tələbələr Ekoloji menecmentin inkişaf mərhələləri; Ekoloji menecmentin predmeti; Ekoloji menecmentin vəzifələri və onun prinsipləri; Ekoloji sertifikasiya, Torpaq-ekoloji menecment və torpaqdan istifadənin qanuna uyğunluğu; Ətraf mühitin mühafizəsində dövlət və bazarın rolu, Ekoloji sığorta, Təbiətdən istifadənin ekoloji-iqtisadi təhlili, proqnozlaşdırılması və planlaşdırılması, Təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi, Ekobioetikanın elmi əsaslarını və prinsiplərinin mahiyyətini öyrənəcəklər.

XIII. Tələbələrin fənn haqqında fikrlərinin öyrənilməsi:

XIV. Kolloqium sualları:

I kolloqium (20-22.2025)

1. Ekoloji menecment anlayışı, predmeti. məqsəd və vəzifələri.
2. Ekoloji sistem və Ekoloji menecmentin prinsipləri
3. Torpaq-ekoloji menecment Torpaqdan istifadənin auditü
4. Torpağın əsas kateqoriyaları, Kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaqlar
5. Ekoloji-iqtisadi tələbatlar və mənafelər
6. Təbiətdən istifadənin idarə edilməsi və dövlət idarə sistemi
7. Təbiətdən istifadənin strukturu və vəzifələri
8. Ekoloji sferada sertifikatlaşdırma
9. Ətraf mühitə təsirin qiymətləndirilməsi və ekoloji ekspertiza
10. Ekoloji ekspertizanın növləri və tipləri.

II kolloqium (18-20.12.2024)

1. Ekoloji menecmentin inkişaf mərhələləri, Ekoloji sertifikasiya və prinsipləri
2. Ekoloji menecmentin inkişaf mərhələləri və Ekoloji menecmentin prinsip və mərhələləri
3. Ekoloji sertifikasiya.
4. Ekoloji menecment və tullantıların idarəedilməsi
5. İstehsal və istehlak tullantıları haqqında ümumi anlayışlar
6. Tullantıların idarəedilməsi sistemi
7. Azərbaycanda tullantıların inventarlaşdırılması və utilizasiyası problemi
8. Tullantıların idarəedilməsində nəzarət və məsuliyyətlilik
9. Ekoloji tənzimləmə mexanizmi
10. Ekoloji standartlar sistemi, ekoloji audit və Ekoloji auditin formaları, əsas məqsədi

XV. Ekoloji menecment fənnindən imtahan sualları:

1. Ekoloji menecmentin anlayışı, predmeti, məqsəd və vəzifələri.
2. Ekoloji system, Ekoloji menecmentin prinsipləri
3. Torpaq-ekoloji menecment Torpaqdan istifadənin auditü
4. .Torpağın əsas kateqoriyaları Kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaqlar
5. Ekoloji-iqtisadi tələbatlar və mənafelər
6. İqtisadi qanunların ekolojiləşdirilməsi və ekoloji-iqtisadi qanuna uyğunluqların təhlili
7. Təbiətdən istifadənin idarə edilməsi və dövlət idarə sistemi
8. Təbiətdən istifadənin strukturu və vəzifələri
9. Ekoloji sferada sertifikatlaşdırma
10. Torpaqların monitorinqi və qorunması
11. Ətraf mühitə təsirin qiymətləndirilməsi və ekoloji ekspertiza
12. .Ekoloji ekspertizanın növləri və tipləri.
13. .Ekoloji ekspertizanın obyekt və subyektləri
14. Təbiətdən istifadənin iqtisadi səmərəsi
15. Təbiəti mühafizə tədbirlərinin qiymətləndirilməsi
16. Ekoloji menecmentin inkişaf mərhələləri, Ekoloji sertifikasiya və prinsipləri
17. .Ekoloji menecmentin inkişaf mərhələləri
18. Ekoloji sertifikasiya.
19. Ekoloji menecmentin prinsip və mərhələləri
20. Ekoloji menecment və tullantıların idarəedilməsi
21. İstehsal və istehlak tullantıları haqqında ümumi anlayışlar
22. Tullantıların idarəedilməsi sistemi
23. Azərbaycanda tullantıların inventarlaşdırılması və utilizasiyası problemi
24. Tullantıların idarəedilməsində nəzarət və məsuliyyətlilik
25. .Ekoloji tənzimləmə mexanizmi
26. Ekoloji standartlar sistemi və ekoloji audit
27. .Ekoloji auditin formaları və əsas məqsədi
28. Ekoloji auditin etik prinsipləri və prosedurları
29. .Ekoloji ekspertizanın prinsipləri
30. Ekoloji sığortanın inkişaf tarixi, funksiyaları və .Ekoloji sığortanın əsasları
31. .Ekoloji sığortanın iqtisadi mahiyyəti və funksiyaları
32. .Obyektlərin klassifikasiyası və ekoloji sığorta zamanı tarif siyasetinin xüsusiyyətləri.
33. Təbiətdən səmərəli istifadənin iqtisadi mexanizmləri
34. .Təbiətdən səmərəli istifadənin iqtisadi stimulaşdırma vasitələri
35. Təbiətdən istifadəyə görə ödəmələrin ekoloji-iqtisadi məzmunu və formaları
36. .Ətraf mühiti çırkləndirməyə görə ödəmələr
37. Təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi
38. Təbii ehtiyatların iqtisadi qiymətləndirilməsinin zəruriliyi və əhəmiyyəti
39. Təbii sərvətlərin və xidmətlərin iqtisadi qiymətləndirilməsinə yanaşmalar
40. Təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsinin ənənəvi metodları(Üsulları)
41. Təbii sərvətlərin qiymətləndirilməsinin dəyişiklikləri
42. Tətbiq edilən üsulların səmərəlilik dərəcəsinin müəyyən edilməsi
43. Təbiətdən istifadənin ekoloji-iqtisadi təhlili, proqnozlaşdırılması və planlaşdırılması
44. .Ekoloji-iqtisadi göstəricilər və normativlər sistemi
45. .Ekoloji-iqtisadi təhlil: məzmunu, məqsədi və vəzifələri

46. Təbiətdən istifadənin proqnozlaşdırılması və planlaşdırılması
47. Ekobioetikanın əsasları
48. .Ekoloji etikanın tarixi.
49. Bioetikanın prinsipləri
50. Ekobioetikanın “ətraf mühitin, biosferin və biomüxtəlifliyin qorunma prinsipi

Ekoloji menecment fənninin sillabusu “Biologiya və ekologiya” kafedrasının 27 dekabr 2024-ci il tarixli iclasında müzakirə edilərək təsdiq olunmuşdur (Protokol №05).

Fənn müəllimi:

m. G.Q.Məmmədova

Kafedra müdürü v.l.e. :

b.e.n., dos. R.Şəmmədov.